האי גם אחר גם הוא אמר רב יהודה הכי

קאמר גם אחר הגם ומאמר אחר מאמר

כדאמרן יבם אחד ויבמה אחת כיצד (6) התרתן

עשה מאמר ביבמתו ונתן לה גם צריכה

הימנו חליצה: עשה מאמר ובעל הרי זו

כמצותה: לימא מסייע ליה לרב הונא

דאמר רב הונא "מצות יבמה מקדש ואח"כ

בועל אימא אף זה כמצותה פשימא סד"א

ס כיון דאמר מר מהעושה מאמר ביבמתו 😕

פרחה הימנו זיקת יבמין וחלה עליו זיקת

ארוסין ונשואין אימא לאו מצוה קעביד

סמ"ל גופא אמר רב הונא מצות יבמין מקדש

ואחר כך בועל ואם בעל ועשה מאמר קנה אם בעל ועשה מאמר פשימא ההא קניה

בביאה אלא אימא יאם בעל בלא מאמר

קנה והתניא לוקה ימכת מרדות ימדרבנן

ידרב מנגיד ימאן דמקדש בביאה יומאן ₪

דמקדש בשוקא יומאן דמקדש בלא שדוכי יומאן דמבטל גיטא יומאן דמסר מודעא

אגיטא "ומאן דפקיר שליחא דרבנן ומאן

דשהי שמתא דרבנן עליה תלתין יומין ולא

אתי לבי דינא ותבע לשמתיה יועל התנא

דדאיר בבי חמוהי דדאיר אין דחליף לא והא

ההוא דחליף אבבא דבי חמוהי ונגדיה רב

ששת לההוא מידם הוה דיים מחמתיה

נהרדעי אמרי בכולהו לא מנגיד רב אלא

למקדש בביאה ובלא שדוכי ואיכא דאמרי

אפילו בשדוכי נמי משום פריצותא ת"ר

מכיצד מאמר נתן לה כסף או שוה כסף

ובשמר כיצד בשמר כיצד כדאמרן סיכתב

לה על הנייר או על החרם אע"פ שאין בו

שוה פרומה הרי את מקודשת לי אמר אביי

ה"ק ישמר כתובת יבמין כיצד כתב לה

אנא פלוני בר פלוני קבילית ית פלונית

יבמתי עלי לזון ולפרנסה כראוי ∘ובלבד

שתהא כתובתה על נכסי בעלה הראשון

יואי לית לה מראשון תקינו לה רבגן משני

כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה בעא

מיניה אביי מרבה נתן לה גם ואמר הרי את

מגורשת הימני ואי את מותרת לכל אדם

מהו גם יבמה דרבנן הוא גם דמהני באשת

איש מהני ביבמה גם דלא מהני באשת איש

לא מהני ביבמה או דלמא אתי לאחלופי

בגיטא [א"ל חיישינן דלמא אתי לאחלופי

דבפרק כל הגט (גיטין דף כו:) אמרינן דאינו גט שלא יאמרו גטה קודם לבנה ובקונטרס פי׳ דהכא נמי לא קאמר דהוי

גט אלא בדיעבד שכבר נתגרשה בו ואין נראה דהתם דקאמר אין גט משמע דלא הוי גט כלל ואר"ת דהכא

כשכתב בו זמן שאחר נשואין שהוא זמן נתינה דאפילו גט ישן לא הוי שלא נתייחד עמה אחר זמן הכתוב בגטה

ולאשה

בגימא] מתקיף לה רבה בר חנן אלא מעתה יהיב לה ניירא בעלמא ה"נ

רפסלה א"ל התם לא פסיל בכהונה יהכא קפסיל בכהונה דתניא יואשה

גרושה "מאישה לא יקחו "אפילו לא נתגרשה אלא מאישה לא יקחו והיינו

ריח הגם שפוסל בכהונה אמר רמי בר חמא יהרי אמרו צאמר אחֹד ללבלר

כתוב גם לארוסתי לכשאכנסנה אגרשנה הרי זה גם מפני שבידו לגרשה

בב אבג מיי' פ"ל מהלי יצום ה״ח ופ"ב הלכה א ב סמג עשין נא טוש"ע אה"ע סימו

קסו סעיף ב: בג ד ה ו מיי פ"ג מהלי אישות הלכה כא כב אימורי ופכ"ח מהלכו׳ ביאה הלכה יד סמג עשין מח טוש"ע שם סימן כו

סעיף ד: בד ז ח מיי׳ פ״ו מהל׳ גירושין הלכה כו סמג שם טוש"ע שם סי' קמא

:טוש"ע שם סי פו ס"ט: בז כ מיי׳ פכ״א מהלי איסורי ביאה הלכה טו סמג לאוין קפו: בח ל מיי' פ"ב מהל'

:37 במ מייי פ"ב מהלכום בום הלכה א סמג

עשין מח טוש"ע שם סימן לב סעיף א ב: לא ס מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה לב:

לב ע מיי פ״ה שם הלכה ה סמג עשין נה נב טוש"ע שם סי' קע סעיף לג פ מיי פ״י מהל׳ גרושין הלכה א סמג

לאוין קכג טוש"ע שם סימן ו קעיף א: לד צ מיי פ"ג שם הל' ו סמג עשין נ טוש"ע שם סי׳ קלב סעיף א:

תורה אור השלם 1. אִשָּׁה וֹנֶה וַחֲלְלָה לֹא יְקֶּחוּ וְאִשֶּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יְקֶחוּ בִּי קְדשׁ הוא לֵאלֹהָיו: ויקרא כא ז

תום' חד מקמאי בעא מניה אביי מרב׳ נתן לה גט ואמר לה הרי את מגורשת ממני מהו גט יבמ' מדרבנן . הוא [גט] דמהני בא״א מהני ביבמה גט דלא מהני בא״א לא מהני ביבמה או דלמא אתי ולא איפשיטא: תניא ואשה גרושה מאישה אפילו לא נתגרשה אלא מאישה פסולה לכהונה וזהו ריח הגט שפוסל הרי שאמר ללבלר כתוב גט לארוסתי לכשאכנסנה אגרשנה ה"ז גט מפני שבידו לגרשה. לאשה דעלמא אינו גט. ובפ׳ יניכוא אינו גט. ובפ כל הגט אמרינן אמר ללבלר כתוב גט לארוסתי לכשאכומוה אגרשוה איוו יאמרו גיטה קודם לבנה התם כגון דכתב בו זמן מהשתא דאיכא משום תקנת ולד הכא דכתיב זמן

מן (פעל כני: ב) בנה מה בשימא דהא קניה בביאה. הא לא פריך אם בעל ועשה מאמר פשימא דהא קניה בביאה. הא לא פריך או נפעל בני: בי אחר גע הוא. בתמיה וכי זהו גע אחר גע אחר גע האלי בעל ועשה מאמר פשימא דהא קניה בביאה. הא לא פריך פשיטא דקניה בביאה לחודה דמהא לא הוה משני מידי אלא גט אחר מאמר: כדאמרן. בברייתא דלעיל כילד אר"ג כו' ובמתני׳ הכי פריך פשיטא שמאמר אחר ביאה אינו מגרע ואם בביאה לחוד

קנה דס"ד לא קני אלא אם כן עושה כמצותה מקדש ואחר כך בועלה וממתניתין דתנן בריש קידושין (דף ב.) היבמה נקנית בביאה לא שמעינן ליה דדלמא היינו מדאורייתא וכן הא דתנן הכא במתני' (לעיל נ:) הבעילה בזמן שהיא בתחילה אין אחריה כלום בזמן שהיא בתחילה אין אחריה כלום מעיף סו: במניף סו: דלמא נמי היינו משום דמדאורייתא בה ט מיי פכיה מהלי קני ופריך והתניא לוקה וידע שפיר המג לאין רו שפיר אלא דס"ד דלוקה מרבנן לוקה אלא דס"ד דלוקה מרבנן משום דעשאוהו חכמים בו י מיי פ"א מהלפי כפוגע באשת אח שלא במקום מלוה וא"כ מדרבנן לא קני לה בלא מאמר ומשני מכת מרדות מדרבנן ומשום פריצותא בעלמא כדרב:

דמבמל גימא. אע"ג דרב משמע דסבירא ליה בריש השולח (גיטין דף לג:) דביטלו אינו מבוטל י כר"ג גבי הא דאמר רב עשין נא טוש"ע אה"ע סי יוסף ניחזי אנן מ"מ קאמר הכא דלקי ל מיי פ"ג מהלכות משום דמוציא לעו על הגט: אשות הלכה ג סמג

מודעא אגימא. אפילו דמסר היה מבטל כל מודעי מ"מ היה מלקה אותו משום דמוליא לעז על הגט דאיכא דשמע במודעא ולא שמע בביטול:

דמתפקר בשליח דבי דינא. כך גירס' הקונטרס ויש ספרים שכתוב בהן מאן דמלער שליחא דרבנן וכן כתוב בכל הספרים בפ"ק דקידושין (דף יב:) ומיהו גם שם פי׳ בקונטרס שליחא דרבנן שליח ב״ד ונראה דבכל שליחא דרבנן יש ללקות אע"ג דלא הוי שליח ב"ד כדאשכחן בפ׳ עשרה יוחסין (קדושין ע.) דשמתיה רב יהודה לההוא יטבחא דליער שלוחו ואע"ג דשמתא חמור מנגדא כדמוכח במקום שנהגו (פסחים דף נב.) שמא החמיר עליו משום שביזה את רב יהודה עלמו: דמקדש בביאה. אר"ת דאפי ביבמה דלריך ביאה דפריצותא הוא שעושה תחלת קנינו נכיאה: הדר בבית חמיו. אנן סמכינן אנהרדעי דאמרי בכולהו לא מנגיד רב אלא אמאן דמקדש בביאה דבשל סופרים הלך אחר המיקל: עד הגייר או עד החרם. אר"מ כר' אליעור אתיא דלרבי מאיר דאמר עדי חתימה כרתי לא מהני דדבר שיכול להודייף הוא דבשטר קידושין נמי בעי ר' מאיר עדי חתימה כדמוכח בפ"ב דקידושין (דף מח.) ובפ"ק לקידושין (דף ט. ד״ה כתב) פירשתי: שאין בו שוה פרומה. פירוש ואינה מתקדשת משום כסף

מקודשת מטעם שטר גבי שדי מכורה לך בפרק קמא דקידושין (דף כו. ושם) שהמוכר נותו שטר תימה אמאי נקט אע"פ שאין בו שוה פרוטה דאין בו שום רבותא דכך לי שוה פרוטה כמו אין שוה פרוטה ויש לומר דמשום דכתב ביה נחינה אחרי מיבת את ספר המקנה ס"ד דליבעי שוה פרוטה": לבשאכנסגה אגרשנה הרי זה גש. מימה

וחכמים אומרים יש גט אחר כו' ומפרש כילד עשה מאמר כו' דהיינו לא פירש: הואיל דאמר מר. בפרק ד' אחין (לעיל דף כט:): והסניא קנה בשביל מאמר שאחריו לא גרע ומשני אימא אם בעל בלא מאמר

לוקה. ואין מלקות ארבעים אלא על דברי תורה אלמא דאורייתא היא והיכי אמרת קנה. וקמשני האי לוקה לאו מלקות ארבעים הוא אלא מכת מרדות מכת רידוי מדרבנן שנהג קלות ראש בעלמו ולעולם קנה: דרב מנגיד. מכת מרדות: אמאן דמקדש בביאה. משום פרילותה: והמהן דמקדש בשוקה. אפילו בכספה דמנהג זילות ופריצות היא: דמתפקר. לשון חולפא שמעיז פניו להתרים עם שליח ב"ד: מידם הוה דיימא חמתיה מיניה. חשודה היתה חמותו ממנו: נתן לה כסף או שוה כסף. ואמר לה התקדשי לי במחמר יבמין. וחע"ג דיהב לה מידי לאו קידושין גמורים הן כקידושי תורה שהרי אין קידושין תופסין באשת אח והתורה לא התירתה לו ליעשות כאשה נכרית אלא כסדר המצוה וביאה הוא דכתבה בה רחמנא: ובשטר כילד. ואם קידש בשטר כילד כתב בו. והוינן כילד בתמיה והא כיון דקידושי כסף אמרת נתן לה כסף כשאר נשים ממילא שמעינן שטר נמי כשאר כל שטר אירוסין בעלמא כדאמר בקידושין כתב על הנייר או על החרם אע"פ שאין בו שוה פרוטה הרי את מקודשת כו': אמר אביי. האי מנא לאו אשטר מאמר קאי אלא אשטר כתובה קאי: על נכסי בעלה הראשון. ולא על של יבם. מאי טעמא כדאמר בהחולך (לעיל דף למ.) אשה הקנו לו מן השמים: נתן לה גע. יבם ליבמתו: מהו. לפוסלה על אחיו ועליו בהאי גיטא דתיקום עליה בלא יבנהש האי גט לא מהני באשת איש להתירה לינשא והכא נמי לאו גירושין למיקם בלא יבנה: לאיחלופי בגיטא. ולכנום יבמה אחר הגט: הכא פסיל בכהונה. כהן שנתן גט כזה לאשתו אסרה עליו והלכך תיבעי לן (ג) אי מהני מדרבנן: אלא מאישה. ולא התירה לכל אדם: הרי זה גע. ואם נתנו (ד) משכנסה הרי זו מגורשת הואיל ובידו לגרשה משנכתב. ואי משום גט ישן דקי"ל (גיטין דף עט:) בית הלל פוסלין ותכן איזהו גט ישן כל שנתייחד עמה אחר כתיבה הא איתמר בפרק הזורק (שם) אם נתגרשה תנשא לכתחלה: ולאשה

יו) וכשיכן, ג) קידושין יב:, ד) קידושין ט. ע"ש ב"ב נא., ד) לעיל לח. [וש"נ], ווא, ש) לעיל מו. [ושיק], ו) שם לט., ו) [גיטין פב:] לקמן לד., ח) גיטין כו:, ש) [דברים כה], י) [ל"ל כרשב"ג], כ) ל"ל גברא, נוש"ע תוס' קידושין ט. ד"ה אע"פ],

הגהות הב"ח

(h) גם' כילד מצות התרתן: (ב) שם פשיטא סד"ל הואיל דלומר מר: (ג) רש"י ד"ה הכל וכו' מינעי לן הכא לי מהני: (ד) ד"ה הרי וכו׳ נתנו לה

תוספות ישנים

יטל דמנטר שלימא דרבנו. לאו שליחא ממש אלא צורבא מרבנו ולאו מלער דוהא אלא מחרף כדאמרי בעשרה יוחסין (קידושין ע.) גבי רבי יהודה דקריא ליה החוא גברא [יהודה בר] שויסקאל:

מוסף רש"י

וחלה עליו זיקת ארוסין ונשואין. של שאר נשים ואם כא עליה לאחר מאמר בלא חופה לא קנה (לעיל כט:). מכת מרדות. רלוי (שבת מ:) רידוי בתוכחה שלא ירגיל לידוי במוכחה שלח ירגיל בזה ואין לה קלבה אלא עד שיקבל עליו (חולין קמא:). ומאך דמבטל גיטא. השולח גט לאשמו והגיע בשליח ואמר לו גט שנחתי בשליח ואמר לו גט שנחתי לך בטל הוא, דילמא לא ק בטר יאות, דינונו מנו ידעי ליה אינשי דבטליה קודם שיבא לידה ושמא יתננו השליח שבטלו ותנשא דמסר מודעא אגיטא. כגון בגט המעושה בישראל, דמוליא לעז על נניה (שם). ומאן דפקיר שליחא דרבגן. שמומינו לדין מפי הדיינין וזה קס עליו ומכהו (שם). ועל חתנא דדאיר חמוהי. שמא יכשל בה, שסתם חמותה אוהבת את מתנה, דאמר מר (פסחים קיג.) הוי זהיר באשתך מחתנה הראשון (קדושין שם). מידם הוה דיים לשון (סוטה כו.) דומה ובת לומה (קדושין שם) לשון ליעוז (נדה סו.). ואי לית לה מראשון. ללית ליה נכסים (לעיל למ.). אפילו לא נתגרשה אלא מאישה. לאמר לה הרי את מגורשת ממני ואי את מותרת לכל אדם (גיטין פב:) כגון שכתב לה גט ואמר לה הרי את מגורשת ממני ואי את מותרת לכל אדם, שלא נתגרשה זו לנחרי אלא חאישה נפרדה. לא יקחו. אם מת והותרה לינשא (לקמן צד.).

תקנת ולד. א״נ הכא מדאורייתא קא׳ ה״ז גט א״נ כגון שנתגרשה דקי״ל אין מגרשין בגט ישן גזרה